

پنج‌شنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۳ | ۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴

کفت وگو
سجاد آذری

وضعیت تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار در گفت‌وگوی «جوان» با رئیس سابق مرکز بهبود کسب و کار

قوه‌قضائیه‌و وزارت علوم در صدر شکایات از اجرای قانون بهبودمحیط کسب‌وکار

مدتی پیش سید امیر سیاح، رئیس سابق رئیس مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار کشور طی پستی در ایکس با انتشار عکس رتبه‌بندی ایران و کشورهای اطراف در شاخص جهانی نوآوری ۲۰۲۴ نوشت: «جناب آقای بابایی، رئیس محترم سازمان ثبت، سلام، به استحضار می‌رساند: در شاخص جهانی نوآوری ۲۰۲۴، جمهوری اسلامی ایران با پایین‌تر از رَیْمِ همپوینستنی، ترکیه، امارات و سعودی قرار گرفته است. بر خلاف حکم صریح قانون، هنوز ثبت بر نند به درگاه ملی مجوزها متصل نشده است. لطفاً به قانون تمکین کنید.» این خطاب به رئیس سازمان ثبت در حالی است که از مدت‌ها قبل بخش‌هایی از قوه قضائیه مانند سازمان ثبت و مرکز وکلا، در کنار کانون وکلا یا حتی صنف داروخانه‌ها انتقادات بسیاری را در خصوص قانون بهبود محیط کسب‌وکار مطرح کرده بودند. این انتقادات در شرایطی مطرح می‌شود که تلاش‌های چند سال اخیر این مرکز موجب شده تا در حوزه‌های بسیار زیادی سد انحصار گران در برابر ورود افراد جدید شکسته شود و با حذف امضا‌های طلایی اکنون وضعیت بسیاری از مشاغل به شرایط عادی وارد شده‌است. به منظور بررسی دلایل انتشار پست سیاح در شبکه ایکس و همچنین آخرین مقاومت‌ها در برابر بهبود کسب و کار، «جوان» گفت وگویی با امیر سیاح داشته‌است.

■ ■ ■

مراجع صدور مجوزها باید چه کاری را در درگاه صدور مجوزها انجام می‌دادند که انجام نداده‌اند؟

همه مراجع صدور مجوز باید سه کار انجام بدهند تا درگاه کامل شود و از یکسال پیش در گاه صدور مجوزها معطل اینهاست. یکی اینکه باید شرایط صدور مجوزهای خود را به هیئت مقررات‌زایی می‌دادند، در گام دوم باید فرآیند ثبت درخواست و صدور مجوز را الکترونیکی می‌کردند و در گام سوم هم باید همه مجوزهای کاغذی را که قبلاً داده بودند، الکترونیکی می‌کردند. خیلی از دستگاه‌ها هر سه گام را فراتنه‌اند، ولی برخی از دستگاه‌ها هنوز گام اول رانیز انجام نداده‌ند. چهار دستگاه هستند که گام اول را نیز انجام نداده‌اند. بعضی از دستگاه‌ها که گام دوم را انجام نداده‌اند و چندتایی هم هستند که گام سوم را انجام ندادند. انجام ندادن گام اول یعنی هیچ کدام از گام‌های بعدی رانیز انجام نداده‌اند، یعنی کسی که شرایط را نگفته باشد، اتصال هم برقرار و مجوزهای هم الکترونیکی نکرده‌است. اکنون براساس آمار موجود هر چند مثلاً مرکز وکلا و کارشناس قوه قضائیه شرایط صدور مجوزها را در مورد شش مجوز شامل وکالت و کارشناس رسمی یا سازمان ثبت اسناد قوه قضائیه ۱۱ مجوز شامل ثبت برند و همچنین کانون‌های وکلای دادگستری مجوز پروانه وکالت را اعلام کرده‌اند، ولی براساس همان تعریفی که در بالا گفته شد هنوز متصل نیستند. در وزارت علوم هم نه تنها تقریباً همه ۱۶ مجوز وزارت علوم متصل نیستند

گزارش
صادق پارسا

یک شهروند با تصادف یک اتوبوس مستهلک در میدان شهدای تهران فوت کرد؛ صحن شورای شهر تهران متشنج شد؛ اماچرا درگیری لفظی اعضای شورای شهر تهران، از همین‌جا شروع شد. سیاسی کاری انگار قرار است با جان شهروندان تهرانی بازی کنند. بررسی‌چون و چرا؟ درگیری دو روز گذشته شورای شهر تهران هم این موضوع را تأیید می‌کند. خبراگرکاری در مسیر نوسازی و برقی‌سازی ناوگان حمل و نقل عمومی، آنجایی تأسف‌بار تر است که یادآوری کنیم اعضای کنونی شورای شهر تهران، سه سال پیش توانستند با قرار گرفتن در یک فیرست واحد انتخاباتی، به شورا راه پیدا کنند.

حالاما همه چیز در شورای شهر واحد نیست. دود این شتست هم به چشم مردم می‌ود. شاید اگر یک دسٹی شورای شهر یا پتخت باقی می‌ماند و اعضای شورا بر سر همان عهده می‌با آن توانستند اعتماد مردم را جلب کنند، باقی می‌ماندند، آن شهروند تهرانی در میدان شهدا اکنون در بین ما بود.

■ ■ ■

ماچرا از ابراز همدردی مهدی چمران، رئیس شورا با مجروحان سانحه تصادف اتوبوس در میدان شهدا شروع شد؛ مهدی بابایی، عضو دیگر شورا، اما معتقد بود کسانی می‌اید به عیادت از مجروحان بروند که در روزهای گذشته در مسیر واردات اتوبوس‌های جدید سنگ‌اندازی کرده‌اند. حرف‌هایی که با واکنش تند تشکری هاشمی مواجه و برای لحناتی صحن علنی شورا به تشنج کشیده شد. ولی ماجرا چیست؟ چرا واردات اتوبوس‌های چینی دچار مشکل شد؟

■ **چگونه لایحه برقی‌سازی به تصویب کمیسیون تخصصی شورا رسید؟**

شروع ماجرا از اسفند سال ۱۴۰۲ است؛ وقتی قرار بود لایحه برقی‌سازی ناوگان عمومی تهران در شورای شهر بررسی شود. عنوان کامل لایحه، «خذ مجوز انجام مصلات و انعقاد قراردادهای خرید و پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه‌های حمل‌ونقل و

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳۰

۳۰ درصد کار جلو رفته باشد تا من برند تو ثبت کنم، در حالی که این شرط را قبل از این به کسی نگفته بوده یا مثلاً به تولیدکنندگان خانگی‌ها برند نمی‌دهد؛ یعنی

فرد می‌خواهد غذای خانگی تولید کند و بفروشد و اسم آن را بگذارد مثل غذای مامان اینها یا غذای اکبر اقا ولی قبول نمی‌کند و می‌گوید به تولیدکنندگان خانگی برند نمی‌دهم، در حالی که باید توضیح بدهد که کجا گفته شده که به اینها می‌توانی برند ندهی، این شرط اضافی است که مطالبه می‌کنید.

خب سازمان ثبت می‌گوید من که عضو دولت نیستم، متعهد هم نیستم که به درگاه ملی مجوزهای دولت بپیوندم!

اگر چیزی جزیزی بگوید کاملاً اشتباه است، چون این سازمان هم قبل قانون است و قانون می‌گوید سازمان ثبت باید همه مجوزهای خود را از طریق این سامانه صادر کند

و چنین حرفی کاملاً خلاف قانون است. در قانونی که اخیراً ابلاغ شده‌ان مطلب تأکید شده که کلیه مراجع سه قوه از جمله سازمان ثبت باید به این سامانه بپیوندند، اسم آورده تا نتواند فرد زیرش بزنند.

خب شما قرار است الان از سازمان ثبت به کجا شکایت کنید، بالاخره آنها خودشان بخشی از قوه قضائیه هستند.

به داد گستری و سازمان بازرسی شکایت می‌کنیم، اکنون قوه قضائیه تبه‌اول بر شکایت‌ترین مرجع صدور مجوز طی شش ماه ابتدای سال ۱۴۰۳ است و بعد از آن وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری در رتبه بعدی قرار

دارد. به طور مثال وزارت آموزش و پرورش و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز در رتبه‌های ششم و هفتم قرار دارند.

اینکه در توثیت خود گفته‌اید سازمان ثبت موجب‌شده در شاخص جهانی نوآوری ۲۰۲۴، تبه ایران پایین بیاید، یعنی همین مسئله ثبت بر ندا ینقدر تأثیر گذار بود؟

فقط در مسئله ثبت برند است که سازمان ثبت همکاری نمی‌کند، چون به یاد دارم قبلاً در موضوع سر دفتران نیز مشکل داشتید؟

در موضوع سر دفتران مشکل را رفع کردیم، ولی در مسئله ثبت برند متأسفانه هنوز مشکل داریم.

در بحث وکلا به کجا رسیدید؟

در بحث وکلا ما دو محل داریم؛ یکی مرکز وکلای قوه قضائیه که مرتبط با قوه قضائیه است و کانون وکلا که بیرون از قوه قضائیه است و ثبت درخواست آنها هنوز الکترونیکی نیست.

مرکز وکلا و کانون وکلا هر دو از مَون برگزار می‌کنند و بعد از آن مَون نیز یکسری بررسی‌ها و دور ه‌ها دارد، شما می‌خواهید مثلاً از مَون را ذیل درگاه شما قرار بدهند؟

نه ما می‌گوییم باید فرآیندها از ثبت درخواست تا صدور مجوز الکترونیکی شود. تنها اینها که از مَون بر گزار نمی‌کنند، خیلی‌های دیگر نیز از مَون بر گزار می‌کنند.

۳
جوان

روزنامه جوان | شماره ۷۱۵۷

فارغ از اینکه چطور تفاهم می‌کنیم، معمولاً اینگونه است که می‌گوییم از مَون هم مانند یک مدرک تحصیلی است، فکر کنید مثل لیسانس می‌دانیم و به متقاضی وکالت می‌گوییم اول برو آزمون بده و هر وقت که قبول شدی بیا ثبت درخواست بزن. مثل اینکه ما از وزارت علوم سؤال می‌کنیم فلان کد ملی لیسانس دارد یا نه، می‌گوییم برو مرحله بعد و اگر ندارم می‌گوییم خب برو لیسانس را بگیر بعد بیا. این هم همینطور است، اول می‌گوییم برو آزمون قبول شو و بعد بیا ثبت درخواست کن.

کلاً با توجه به روندی که تا به حال طی شده سخت‌ترین نهادهای که مقاومت کرده‌است، بر برابر این قانون کجا بوده‌است؟

اول وزارت کشور و بعد وزارت صمت بوده‌است.

بحث مجوز داروخانه‌ها به کجا رسید بعد از عوش شدن قانون صدور مجوز داروخانه دیگر مشکلی نیست؟

نه در مسئله داروخانه تخلف‌هایی دیده می‌شود، ولی صدور مجوزها تسهیل شده‌است.

در حوزه وزارت آموزش و پرورش برخی از مشکلاتی که قبلاً داشتید، به کجا رسید؟

آموزش و پرورش گام سوم را انجام داده یعنی مجوزهای کاغذی قبلی را الکترونیکی نکرده‌است. وضعیت وزارت آموزش و پرورش خراب بود، درست شده‌است. البته ظاهراً اینطور که گفته‌شده رئیس جدید سازمان تعلیم و تربیت کودک قطع قطع کنید، ولی هنوز من چیزی ندیدم.

یعنی الان در مورد مجوز مهد کودک‌ها وضعیت چگونه است؟

مجوز مهد کودک‌ها وصل نبود، ولی الان چند هفته است که وصل شده‌است.

اتصالات وزارت علوم صوری و قطع است؛ یعنی مردم ظاهر آثبت درخواست می‌کنند، ولی برونده‌شان که می‌رود آن طرف به دیوار می‌خورد و با آنها تماس می‌گیرند که حضوری کاغذها، شناسنامه و کپی‌هایت را بیاور.

برای کدام مجوز؟

برای همه مجوزهای وزارت علوم؛ مثل ثبت دانشگاه، پژوهشگاه، کالجگاه دانشجویی و مواردی از این دست.

یعنی هر مجوزی از وزارت علوم خواسته باشیم در نهایت باید به وزارت علوم موافقت بدهیم؟

بله، در نهایت باید برپید آنجا و از کاغذ تاوقت اضافه مطالبه می‌شود، چون کنترل زمان آن نیز دست ما نیست و ممکن است موارد بیشتری از متقاضی بخواهند.

قبلاً خیلی‌ها با وزارت بهداشت مشکل داشتند؛ الان اوضاع به کجا رسید؛است؟

وزارت بهداشت برخی از مجوزهایش را اعلام نکرده‌است. معمولاً وزارت بهداشت اولاً در برخی از مجوزها شرط اضافه مطالبه می‌کند و ثانیاً تأخیرهای زیادی دارد و علاوه بر این برخی از استعلام‌هایی را می‌خواهد که به ما نگفته‌است.

محمدصادق عبداللہی*

در تبیین طرح تقویت نظام آموزش وپرورش (۱)

سند تحول و ضرورت قانون گذاری

طرح «تقویت نظام آموزش وپرورش» پس از تصویب کلیات در کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی، در دستور کار نمایندگان مجلس قرار گرفته‌است. از این رو به موازات جلسات بررسی جزئیات طرح در مجلس، در این ستون طی سلسله یادداشت‌هایی تلاش خواهم کرد به بررسی جزئیات طرح بپردازم تا فرصتی برای هم‌اندیشی همه دغدغه‌مندان و دلسوزان تعلیم و تربیت فراهم آید. در نخستین یادداشت و پیش از ورود به جزئیات، ضروری است اندکی به بررسی نسبت این طرح با سند تحول بنیادین آموزش وپرورش و زیرنظام‌های آن پرداخته شود.

اجرای سند تحول بنیادین آموزش وپرورش با آذرمه سال ۱۳۹۰ که به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده‌است تا به امروز با اینکه تلاش‌های بسیاری در راستای آن انجام پذیرفته، تقریباً ناموفق بوده‌است و جز چند حکم پرakند در میدان آموزش وپرورش تأثیری نگذاشته‌است. یکی از عمده‌ترین دلایل‌های عدم اجرایی شدن این سند، توجه نکردن مجریان امر به الزامات تقنینی سند بوده‌است. حداقل ۱۷ راهکار سند تحول بنیادین (به شکل صریح یا ضمنی) نیازمند قانون گذاری جدید یا اصلاح قوانین گذشته است که متأسفانه در همه ۱۴ ساله که از تصویب این سند می‌گذارد جز دو مورد (قانون رتبه‌بندی معلمان و اصلاح قانون مدارس و مراکز غیردولتی) اقدامی برای آن صورت نپذیرفته است.

به‌عنوان یک نمونه از موارد نیازمند تقنین، می‌توان به راهکار ۱۰-۲۱ سند تحول اشاره کرد. در این راهکار بر لزوم «باز طراحی و ساماندهی تقویم سال تحصیلی با رعایت انعطاف و توجه به شرایط اقلیمی» اشاره شده‌است. در حالی که طی قانون «بازگشایی مدارس در اول مهرماه هر سال» مصوب سال ۱۳۷۶، ابتدا و انتهای سال تحصیلی به شکلی قانون و برای سراسر کشور معین شده‌است و امکان هیچ انعطافی در تقویم آموزشی یا توجهی به شرایط اقلیمی مناطق مختلف کشور، وجود ندارد. در این شرایط اجرای راهکار سند تحول تنها با امر تقنین قابل انجام است.

علاوه بر این، تجربه قانون رتبه‌بندی معلمان نشان داد، در صورتی که با رعایت اولویت‌بندی، بندی از بندهای سند تحول بنیادین به شکلی قابل اجرا به صورت قانونی بر دولت تکلیف شود، تحقق آن تضمین خواهد شد. رتبه‌بندی معلمان که راهکار ۲-۱۰ سند تحول بنیادین بود از زمان تصویب سند به شکل دقیق و کامل اجرا نشد تا اینکه در قانون برنامه ششم توسعه از سوی مجلس بر دولت تکلیف شد و آنگاه با نظارت و پشتیبانی مجلس، اجرایی و موافق تحقق آن در هر مرحله رفع شد.

به همین منظور در طرح «تقویت نظام آموزش وپرورش» تلاش شده‌است از مسیر قانون گذاری، با راهکاری از راهکارهای سند تحول به شکل مستقیم تکلیف شود یا بستر و ساختاری مهیا کند که این سند و سایر اسناد بالادستی (سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش وپرورش، زیرنظام‌های سند تحول بنیادین و برنامه هفتم پیشرفت) در قالب آن امکان تحقق داشته‌باشد. بنابر این این طرح را بنیاد موری با سند تحول بنیادین و سایر اسناد بالادستی آموزش وپرورش خواند، بلکه تلاشی برای اجرای برخی از مهم‌ترین و با اولویت‌ترین محورهای اسناد است که این محورها عبارت‌اند از:

۱) کاهش تمرکز و تصدی‌های دولتی و چابک‌سازی ساختار آموزش وپرورش (بند۱ اقدامات اساسی زیر نظام راهبری و مدیریت، ماده ۱۰۵ قانون برنامه هفتم و راهکار ۹-۲ سند تحول بنیادین) ۲)افزایش آموزش‌های دوره پیش‌دستانی و اصلاح محتوای کتب درسی به‌ویژه در مقطع ابتدایی (راهکار ۵-۱ سند تحول و بند ۴ سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش وپرورش) ۳)بازنگری در نظام توزیع امکانات آموزش وپرورش با رویکرد عدالت‌محوری از مسیر ایجاد واحد اطلاعاتی (همچون نظام دهک‌بندی اقتصادی خانوارها) جهت توزیع بودجه و امکانات (راهکار ۸-۱۲، ۳-۲۰، ۲-۲۰ سند تحول بنیادین) ۴)تغییر بخشی به روش‌های تأمین مالی آموزش وپرورش (راهکار ۵-۲۰ سند تحول بنیادین و برنامه‌های ذیل آن در زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی)

۴)اصلاح تقویم آموزشی با رعایت انعطاف و توجه به شرایط اقلیمی (راهکار ۱۰-۲۱ سند تحول بنیادین)

۵)بازنگری در شیوه‌های ساماندهی نیروی انسانی به منظور افزایش انگیزه معلمان مناطق محروم و دوره ابتدایی (راهکارهای ۸-۱۲، ۳-۲۰، ۲-۲۰ سند تحول بنیادین)

۶)تنوع بخشی به روش‌های تأمین مالی آموزش وپرورش (راهکار ۵-۲۰ سند تحول بنیادین و برنامه‌های ذیل آن در زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی)

۷) تحول در ساختار مالی، اداری و نظام مدیریتی (بند ۶سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش وپرورش)

۸) افزایش مشارکت‌های مردمی از مسیر انجمن اولیاومربان (بند ۱۴ و ۲۸ گزار‌های ارزشی، بند ۵ راهبردی‌های کلان و راهکار ۴ سند تحول بنیادین)

ان‌شالله در یادداشت‌های بعدی به جزئیات هر یک از این موارد اشاره خواهد شد. البته طبیعی است که در یک طرح نمی‌توان تمام مسائل و مشکلات آموزش وپرورش را حل نمود و کل سند تحول را اجرایی کرد؛ اما امید است که طرح تقویت یک گام آموزش وپرورش را به حل مشکلات و تحول نزدیک سازد. این مسیر نیازمند یاری همه دلسوزان ایران است.

***مدیر گروه آموزش وپرورش مرکز پژوهش‌های مجلس**

سجاد آذری

۸۸ زندانی جرائم غیر عمد با «نذر امام رضا(ع)» آزاد شدند

با حضور تولیت آستان قدس رضوی و در راستای اجرای پوش ملی نذر امام رضا(ع)، ۸۸ زندانی جرائم غیر عمد آستان‌های خراسان با عنایت و الطاف حضرت رضا (ع)، از زندان آزاد شدند. به گزارش «جوان»، محمدحسین استاذآقا مدیرعامل بنیاد کرامت رضوی در حاشیه مراسم آزادی ۸۸ زندانی جرائم غیر عمد که ۹ آبان ماه با مشارکت آستان قدس رضوی و ستاد مردمی دیده خراسان رضوی در زندان مرکزی شهر شهید بر گزار شد، گفت: پوش ملی نذر امام رضا(ع) سال ۱۴۰۰ توسط آستان قدس و با مدیریت بنیاد کرامت رضوی شکل گرفت و امروز به یک پوش بزرگ اجتماعی تبدیل شده و نقش پررنگی در زمینه آزادی زندانیان جرائم غیر عمد ایفا می‌کند. وی این کار را به سال از تشکیل این پوشی می‌گذرد و در این مدت ۱۲۲ نفر از بانوان جرائم غیر عمد به همت خیران و آستان قدس رضوی آزاد شده‌اند. استاذآقا افزود: امروز نیز شاهد آزادی ۸۸ نفر از مددجویان زندان‌های سه استان خراسان رضوی، شمالی و جنوبی بودیم که به لطف و کرم امام هشتم (ع)، به کانون گرم خانواده بازگشتند.

مدیرعامل بنیاد کرامت رضوی خاطر نشان کرد: از ابتدای راهاندازی پوشی ملی نذر امام رضا (ع) تاکنون هزار زندانی جرائم غیرعمد آزاد شده‌اند و امروز هم شاهد برگزاری آیین آزادی هزارمین زندانی جرائم غیرعمد بودیم. وی ادامه داد: این زندانیان در مجموع بالغ بر ۶۵۰ هزار میلیارد تومان بهمت خیران آزاد شدند که ۳۰۰ میلیارد تومان آن توسط شاکیان بخشیده و مابقی نیز به همت خیران، آستان قدس رضوی و ستاد دیده، پرداخت شد. استاذآقا تصریح کرد: امروز صبح نیز که سه زندانی محکوم به قصاص در آستانه اعدام قرار گرفته‌بودند به محض پرچم مشرک کل و با ضمانت حضرت رضا(ع) و با تلاش‌های مسئولان قضایی و اداره کل زندان‌ها و با اعلام رضایت خانواده مقتولان بخشیده شدند و از چوبه دار رهایی یافتند.